

Міністерство освіти і науки України  
Класичний фаховий коледж  
Сумського державного університету



**ЗАТВЕРДЖУЮ**

Голова приймальної комісії

в.о. директора

В'ячеслав РЯЗАНЦЕВ

24 квітня 2024 р.

## **ПРОГРАМА ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ**

**для конкурсного відбору осіб для здобуття ступеня бакалавра за іншою спеціальністю, які вступають на основі вже здобутого ступеня бакалавра, магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста) на спеціальність 073 Менеджмент (освітньо-професійна програма «Менеджмент»)**

Розглянуто і схвалено на засіданні  
фахової атестаційної комісії

Протокол № 4 від 23 квітня 2024 р.

Голова фахової атестаційної комісії

Марина ІВАЩЕНКО

2024 рік

## ЗМІСТ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА	3
МЕТА ВСТУПНОГО ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ	4
ХАРАКТЕРИСТИКА ЗМІСТУ ПРОГРАМИ	4
ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ВСТУПНОГО ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ	5
СТРУКТУРА ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТА	5
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВСТУПНОГО ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ	6
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	8
ПИТАННЯ ДО САМОКОНТРОЛЮ	9
ДОДАТОК А. ЗРАЗОК ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТА	11

## ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Сучасний етап розвитку системи освіти України характеризується її інтеграцією у світовий освітній простір. Процес супроводжується створенням нової її парадигми. Сьогодні освіта визначається державою як стратегічна основа розвитку особистості, суспільства, нації. Головною її метою є створення умов для розвитку і самореалізації кожної особистості як громадянина України. Крім того, сучасні економічні умови господарювання, що характеризуються швидкістю зміни чинників зовнішнього середовища, посиленням інтеграційних процесів і конкуренції між учасниками ринку, вимагають якісної підготовки здобувачів вищої освіти, зокрема в галузі управління та адміністрування.

З урахуванням європейської практики організації контролю якості освіти визначальними стають тестові методи оцінювання у системі особистих навчальних досягнень студентів.

Програма розрахована на абітурієнтів, які будуть складати вступні іспити з навчальних дисциплін за спеціальністю 073 Менеджмент галузі 07 Управління та адміністрування для здобуття ступеня бакалавра за іншою спеціальністю, які вступають на основі вже здобутого ступеня бакалавра, магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста).

Вступне випробування здійснюється у письмовій тестовій формі, тривалість випробування – 60 хвилин.

В процесі складання вступного випробування вступники повинні показати здатність до опанування навчальної програми ступеня бакалавра на основі здобутих раніше компетентностей.

## МЕТА ВСТУПНОГО ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

**Мета:** визначити якість та обсяг знань вступників з обраного фаху, професійні уміння та навички, встановити фахову відповідності його рівня підготовки з визначених навчальних дисциплін вимогам освітньо-професійних програм підготовки бакалавра.

**Завдання:**

- виявити рівень теоретичної підготовки вступників;
- виявити уміння застосовувати теоретичні знання в ході виконання тестових завдань.

## ХАРАКТЕРИСТИКА ЗМІСТУ ПРОГРАМИ

Програма вступного іспиту має міжпредметний синтетичний характер та інтегрує знання відповідно до таких програмних результатів:

- демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства;
- демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень;
- описувати зміст функціональних сфер діяльності організації;
- виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників та обґрунтування управлінських рішень;
- застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації;
- демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи;
- демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації;
- демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.
- демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним;
- виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.

## **ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ВСТУПНОГО ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ**

Вступні випробування проводяться у вигляді тестування та практичного завдання (встановлення відповідності між поняттями). Для проведення випробування формуються окремі групи вступників в порядку надходження (реєстрації) документів. Список допущених до випробування ухвалюється рішенням приймальної комісії, про що складається відповідний протокол.

Для проведення тестування приймальною комісією попередньо готуються тестові завдання відповідно до «Програми фахового вступного випробування». Програма фахового вступного випробування оприлюднюється засобами наочної інформації на веб-сайті КФКСумДУ (<https://kpt.sumdu.edu.ua/>, <https://kfk.sumdu.edu.ua/>).

Вступне випробування проводиться у строки передбачені Правилами прийому до Класичного фахового коледжу СумДУ.

На виконання вступного випробування відводиться 60 хвилин.

**УВАГА! У разі використання заборонених джерел абітурієнт на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку.**

### **СТРУКТУРА ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТА**

Завдання для вступного фахового випробування для здобуття ступеня бакалавра на основі вже здобутого ступеня бакалавра, магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста) спеціальністю 073 Менеджмент включає:

- номер білету;
- 8 тестових завдань відповідно до програмних результатів (по 1 балу за кожне);
- встановлення відповідності між поняттями (4 бали);
- шкала оцінювання за 12-бальною шкалою (від 0 до 12 балів) з подальшим переведенням балу у 200 бальну шкалу (від 100 до 200 балів).

Абітурієнту необхідно для кожного завдання знайти правильну відповідь і позначити її номер у картці відповідей у рядку, який відповідає номеру цього завдання. Кожне завдання передбачає один правильний варіант відповіді.

**КРИТЕРІЇ  
ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ ВСТУПНОГО ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ  
ДЛЯ ЗДОБУТТЯ СТУПЕНЯ БАКАЛАВРА**

**для конкурсного відбору осіб для здобуття ступеня бакалавра за іншою спеціальністю, які вступають на основі вже здобутого ступеня бакалавра, магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста)на спеціальність 073 Менеджмент (освітньо-професійна програма «Менеджмент»)**

Абітурієнт, що виконав без помилок всі завдання, може набрати дванадцять (12,0) балів.

За похибки та помилки, допущені при виконанні завдань, з кожного завдання знімається певна кількість балів в залежності від характеру допущених помилок (див. табл. 1). Підсумковий бал одержується як сума всіх набраних балів та округляється згідно таблиці 2.

**Завдання № 1-№ 8 оцінюється по системі:**

- вірна відповідь – 1,0 бал;
- невірна відповідь – 0 балів.

За кожне виправлення в графі «Відповідь» знімається 0,2 бали.

**Завдання № 9 оцінюється по системі:**

- правильно встановлена відповідність – 1,0 бал;
- неправильно встановлена відповідність – 0 балів.

В завданні № 9 кожне виправлення в графі «Варіанти відповідей» знімається 0,1 бала.

В завданні № 9 в разі виявлення виправлення при здачі роботи два члени комісії мають поруч з виправленням поставити два підписи (засвідчити, що виправлення зроблене абітурієнтом безпосередньо під час іспиту).

Таблиця 1

Характер допущених помилок	Кількість балів, що знімається
<b>Завдання № 1-8</b>	
невірна відповідь	1,0
кожне виправлення	0,2
<b>Завдання № 9</b>	
неправильно встановлена відповідність між поняттям та визначенням	1,0
кожне виправлення	0,1

## Схема округлення балів для виставлення підсумкової оцінки в балах

№ п/п	Кількість набраних балів	Бал, що обраховано за 12-бальною шкалою	Переведення балу у шкалу 100-200
1.	12,00	12	200
2.	11,00-11,9	11	190
3.	10,00-10,9	10	180
4.	9,0-9,9	9	170
5.	2,5-8,9	Округлюється за правилами математики	Округлюється за правилами математики
6.	2,4 та менше	2	100

*Примітка.* 1 В інших випадках, не вказаних даними критеріями, кількість балів, що знімається, вирішується комісією.  
2 Оцінка, що виставляється, погоджується з головою фахової атестаційної комісії в тому разі, якщо абітурієнт набрав менше 2,5 балів та не менше 10 балів.

## РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Монастирський Г.Л. Теорія організації. Підручник. Тернопіль : ТНЕУ, 2014. 288 с.
2. Осовська Г.В., Осовський О.А. Основи менеджменту. Підручник. Видання 3-тє. К. : «Кондор», 2006. 664 с.
3. Хміль Ф.І. Основи менеджменту. Підручник. К. : Академвидав, 2003. 608 с.
4. Кузьмін О.Є., Мельник О.Г. Основи менеджменту. Підручник. К. : Академвидав, 2003. 416 с.
5. Осовська Г.В., Осовський О.А. Основи менеджменту. Підручник. Видання 3-тє. К. : «Кондор», 2006. 664 с.
6. Стадник В.В., Йохна М.А. Менеджмент. Посібник. К. : Академвидав, 2003. 464 с.
7. Хміль Ф.І. Основи менеджменту. Підручник. К. : Академвидав, 2003. 608 с.
8. Шегда А.В. Менеджмент: Підручник. К. : Знання, 2004. 687 с.
9. Бутинець Ф.Ф. Теорія бухгалтерського обліку. Житомир : ПП Рута, 2000.
10. Грабова Н.М. Облік основних господарських операцій в бухгалтерських проводках. К : А.С.К., 2001.
11. Пархоменко В.М., Баранцев П.П. Реформування бухгалтерського обліку в Україні. План рахунків. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку. Луганськ : Промдрук, ДСД «Лугань», 2000.
12. Швець В.Г. Бухгалтерський облік. К : Знання, 2004.



## ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Назвіть об'єкт і предмет теорії організації.
2. Назвіть основні етапи еволюції теорії організації. Яка між ними відмінність?
3. Назвіть основні напрями розвитку теорії організації. Які особливості властиві кожній науковій школі в розвитку теорії організації?
4. Охарактеризуйте принципи організації А. Файоля. Що таке «місток» Файоля?
5. Який зміст бюрократичного підходу М. Вебера? Які висновки дозволили зробити Е. Мейо результати проведення Хоторнських експериментів?
6. Що таке «цілеспрямовані» організації Ч. Бернарда?
7. Охарактеризуйте теорію Х-У Д. Макгрегора.
8. Дайте визначення поняття «організація». Які є підходи до розуміння організації?
9. Що таке генезис організації? Назвіть його основні положення. Що є первинним: організація як система чи організація як процес?
10. Що таке властивості організації? Назвіть основні властивості організації.
11. Як формулюється закон синергії? Охарактеризуйте його зміст.
12. Сформулюйте закон розвитку організації.
13. Як виявляється закон самозбереження?
14. Наведіть формулювання закону розвитку.
15. Дайте визначення статичного та динамічного станів організації.
16. Чим характеризується статичний режим роботи організації? У яких випадках організацію можна розглядати як статичну?
17. Що відбувається в період стагнації?
18. Чим визначається динаміка розвитку організації?
19. Охарактеризуйте організацію як систему процесів.
20. Що є предметом бухгалтерського обліку? Охарактеризуйте об'єкти бухгалтерського обліку.
21. Дайте визначення активам. Що таке ліквідність активів?
22. Що таке дебіторська заборгованість? Кого називають дебіторами підприємства?
23. Які активи вважаються оборотними, а які необоротними?
24. Що таке пасиви?
25. Що відноситься до власних джерел утворення засобів?
26. Які джерела утворення засобів є залученими?
27. Що таке кредиторська заборгованість? Кого називають кредиторами підприємства?
28. Охарактеризуйте стадії кругообороту господарських засобів: постачання; виробництва; реалізації.
29. Дайте визначення господарському процесу та господарській операції.
30. Метод бухгалтерського обліку.
31. Охарактеризуйте елементи методу бухгалтерського обліку: документування; інвентаризація; оцінювання; калькулювання; рахунки; подвійний запис; бухгалтерський баланс; бухгалтерська звітність.

32. Що Ви розумієте під податком і збором (обов'язковим платежем) в бюджети та в державні цільові фонди?
33. Хто або що являється суб'єктом оподаткування?
34. Хто або що являється об'єктом оподаткування?
35. Що таке «квота»?
36. Що таке «ставка»?
37. Розкрийте поняття прямого податку.
38. Розкрийте поняття непрямих податків.
39. Які податки і збори належать до загальнодержавних податків та зборів в Україні?
40. Які податки належать до місцевих?
41. В чому економічна суть ПДВ та податку на прибуток?
42. Що таке податковий період? Перерахуйте їх.
43. Дайте визначення поняттям «менеджмент» та «управління».
44. Як розподіляються менеджери за рівнями управління?
45. Назвіть основні класичні теорії менеджменту.
46. У чому сутність школи наукового управління?
47. Яка специфіка адміністративної системи управління?
48. У чому сутність школи людських відносин?
49. Розкрити сутність категорії «організація». У чому сутність системного підходу до організації?
50. Дайте характеристику зовнішнього середовища організації.
51. Дайте характеристику внутрішнього середовища організації.
52. Наведіть класифікацію функцій управління.
53. Як формується місія і мета організації?
54. Назвіть етапи планування програми організації.
55. Назвіть елементи організаційної структури.
56. Види повноважень та порядок їх делегування.
57. Мотиви й потреби окремих людей.
58. Теорія мотивацій А. Маслоу.
59. Принципи й види матеріального стимулювання.
60. Розкрити сутність і види контролю.
61. Роль нормативів, стандартів, проектних рішень, планів для контролю.
62. Контроль як реалізація функцій обліку, аналізу, коригування.
63. Класифікація організаційних структур управління.
64. Варіанти бюрократичних структур управління.
65. Сутність інформації у процесі управління. Класифікація інформації.
66. Сутність комунікаційного процесу.
67. Сутність управлінських рішень.
68. Алгоритм прийняття управлінських рішень.
69. Методи прийняття рішень.

## ЗРАЗОК ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТУ

**Завдання фахового випробування  
для конкурсного відбору осіб для здобуття ступеня бакалавра за іншою  
спеціальністю, які вступають на основі вже здобутого ступеня  
бакалавра, магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста)  
на спеціальність 073 Менеджмент  
(освітньо-професійна програма «Менеджмент»)**

Варіант № \_\_\_\_\_

№ завдання	Зміст завдання	Варіанти відповідей	Відповідь	Оцінка у балах
<b>ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ (8 питань × 1,0 бал./пит. = 8,0 балів):</b>				
<b>1</b> (1 бал)	Засновник класичної адміністративної школи управління А. Файоль розробив систему загальних принципів управління, що складається з ____ пунктів	4		
		10		
		12		
		14		
<b>2</b> (1 бал)	Частини підпорядковані цілому, рухаються, розвиваються в його межах та узгоджуються з ним, реалізуючи свої функції – це закон:	синергії		
		пріоритету цілого над частиною		
		самозбереження		
		розвитку		
<b>3</b> (1 бал)	До якої групи податків належать податок на додану вартість й акцизний збір?	прямі загальнодержавні		
		непрямі загальнодержавні		
		місцеві збори		
		місцеві податки		
<b>4</b> (1 бал)	Власний капітал – це:	основні засоби		
		грошові кошти		
		необоротні активи		
		статутний капітал		
<b>5</b> (1 бал)	Модель менеджменту, що характеризується індивідуальним характером прийняття рішень, орієнтацією на окрему особу, оплатою праці за особисті досягнення:	японська		
		американська		
		німецька		
		французька		
<b>6</b> (1 бал)	Автором концепції «ідеальної бюрократії» є:	Макс Вебер		
		Анрі Файоль		
		Фредерік Тейлор		
		Абрахам Маслоу		

## ПРОДОВЖЕННЯ ДОДАТКА А

№ завдання	Зміст завдання	Варіанти відповідей	Відповідь	Оцінка у балах																									
7 (1 бал)	Перша книга з теорії управління під назвою «Принципи наукового управління» була видана у:	1885 році																											
		1911 році																											
		1916 році																											
		1922 році																											
8 (1 бал)	Мотивація базується на:	потребах і самовираженні																											
		винагородах і задоволенні																											
		потребах і винагородах																											
		задоволенні всіх людей																											
<b>РОЗПІЗНАВАННЯ ТЕРМІНІВ (4 терміни × 1,0 бал./термін = 4,0 бали):</b>																													
№ завдання	Зміст завдання		Відповідь	Оцінка у балах																									
9 (4 бали)	Встановіть відповідність між поняттями:		<table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th></th> <th>А</th> <th>Б</th> <th>В</th> <th>Г</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>2</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>3</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>4</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>		А	Б	В	Г	1					2					3					4					
		А		Б	В	Г																							
	1																												
	2																												
	3																												
4																													
1. Влада 2. Лідерство 3. Податковий кредит 4. Податкова ставка	А: здатність завдяки особистим якостям здійснювати вплив на поведінку окремих осіб та груп працівників																												
	Б: сума, на яку платник податку на додану вартість має право зменшити податкове зобов'язання звітного (податкового) періоду																												
	В: можливість впливати на поведінку інших людей, що надають повноваження, закріплені посадою																												
	Г: розмір податкових нарахувань на (від) одиницю (одиниці) виміру бази оподаткування																												

Сума балів у дробовому вигляді \_\_\_\_\_

- Для завдань № 1-8 у графі «Відповідь» проти кожного варіанту треба помітити «так» або «ні». Усі рядки у графі «Відповідь» повинні бути заповнені. За кожне виправлення знімається 0,2 бали.
- Для завдання № 9 необхідно встановити відповідність між поняттями та визначеннями. У графі «Відповідь» заповнюється прямокутник, ставиться позначка  навпроти правильного варіанта відповіді. Результат залежить від кількості вірних відповідей. В завданні № 9 за кожне виправлення знімається 0,1 бали.